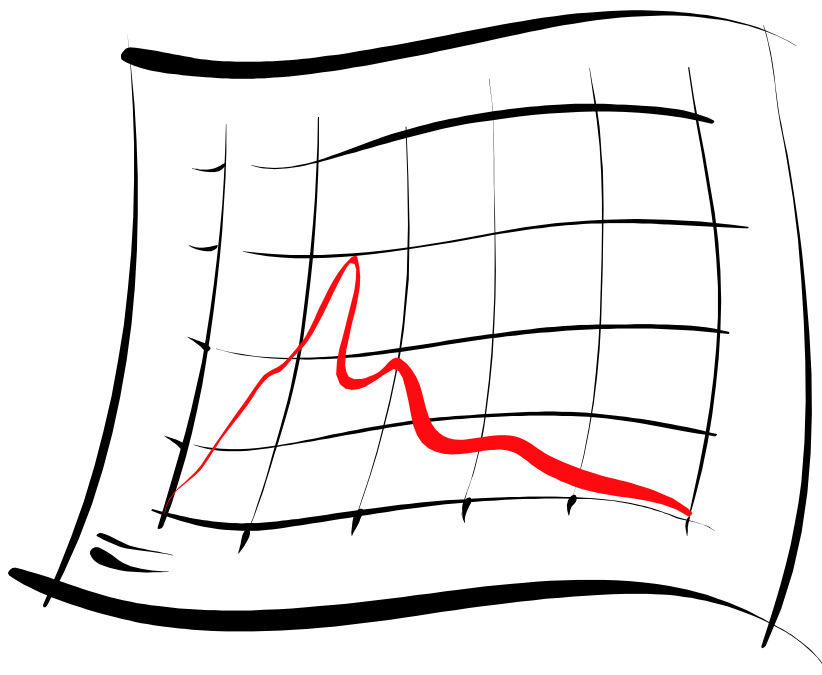

Mélyponton a teljes politikai elit

A Policy Solutions gyorselemzése a vezető politikusok népszerűségéről

2011. május

Vezetői összefoglaló

Soha nem volt annyira negatív a teljes politikai elit megítélése, mint 2011 tavaszán. A Policy Solutions az utóbbi 15 év Szonda Ipsos közvélemény-kutatási adatok alapján elemezte a vezető politikusok népszerűségének tendenciáit.

Az elemzésből kiderül, hogy Orbán Viktor miniszterelnök jelentős népszerűség-csökkenése ellenére is a legkedveltebb közjogi méltóság, 38 pontjával (Kósa Lajos kivételével) a teljes magyar politikai mezőny előtt foglal helyet. Orbánhoz hasonlóan utoljára Medgyessy Péternek sikerült miniszterelnökként tartósan az aktuális köztársasági elnök elé kerülnie a népszerűségi listán. Orbán Viktor jelenlegi népszerűségi indexe azonban még így is politikai pályafutásának mélypontja.

Egy évvel megválasztása után Schmitt Pál az elmúlt 15 év legnépszerűtlenebb köztársasági elnökévé vált. Elődjei közül Göncz Árpád 70 és 80 közötti pontszámokat kapott, Mádl Ferencnek 60–65 között voltak a mutatói, Sólyom Lászlónak pedig 42 pont volt a mélypontja. Schmitt Pál népszerűsége jelenleg 37 pont.

Kövér László, aki Schmitt Pált váltotta a házelnöki poszton, 31 pontjával ugyancsak a házelnöki tisztség történetének legnépszerűtlenebb politikusa. A szocialista Szili Katalin mélypontja 37 pont, a fideszes Áder Jánosé pedig 40 pont volt az országgyűlés elnökeként.

Az ellenzéki politikusok közül Mesterházy Attila (29 pont) se nem nyert, se nem veszített az elmúlt évben, lényegében végig 30 pont körül mozgott. Schiffer András indexe 33 pontról csökkent le 29 pontra, míg Vona Gábor népszerűsége 25 pont. Összességében tehát az ellenzéki vezetők elismertsége a népszerűtlenebb kormánytagokéhoz hasonló.

Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök 2009-es lemondása óta 21 pont körüli népszerűségi indexszel rendelkezik, így a vizsgált aktív politikusok közül ő a legnépszerűtlenebb az országban. Sokatmondó adat ugyanakkor, hogy hazánk legnépszerűbb politikusainak (Kósa Lajos és Orbán Viktor) és legnépszerűtlenebb politikusainak (Morvai Krisztina és Gyurcsány Ferenc) kedveltsége között mindössze 20 pont a különbség. A politikai elitet tehát en bloc ítélik meg kedvezőtlenül a szavazók, melyen a tavaly berobbant két párt, a Jobbik és az LMP sem tudott változtatni, azokat is a politikai elit, az establishment részének tekintik a választók. Ezt plasztikus módon mutatja Schiffer András a politikában 13 éve szereplő Pintér Sándoréval azonos kedveltsége, valamint Morvai Krisztina és Vona Gábor Gyurcsány Ferencéhez mérhető megítélése.

Az ország vezetőinek relatív népszerűtlensége egy évtizedes amortizáció eredménye, melyhez a mindenkori kormányok kudarcai, valamint az állandósuló és az egyre kifinomultabb negatív kampányok egyaránt hozzájárultak a maguk részét. A jelenség nem csak

Magyarországra jellemző, a politikai elitet illetően egész Európában kiábrándultság tapasztalható. Az Európai Unió 27 tagországában átlagban a lakosság mindössze 28 százaléka bízik saját kormányában, 31 százaléka a saját parlamentjében és 15 százaléka a politikai pártokban.

Boros Tamás

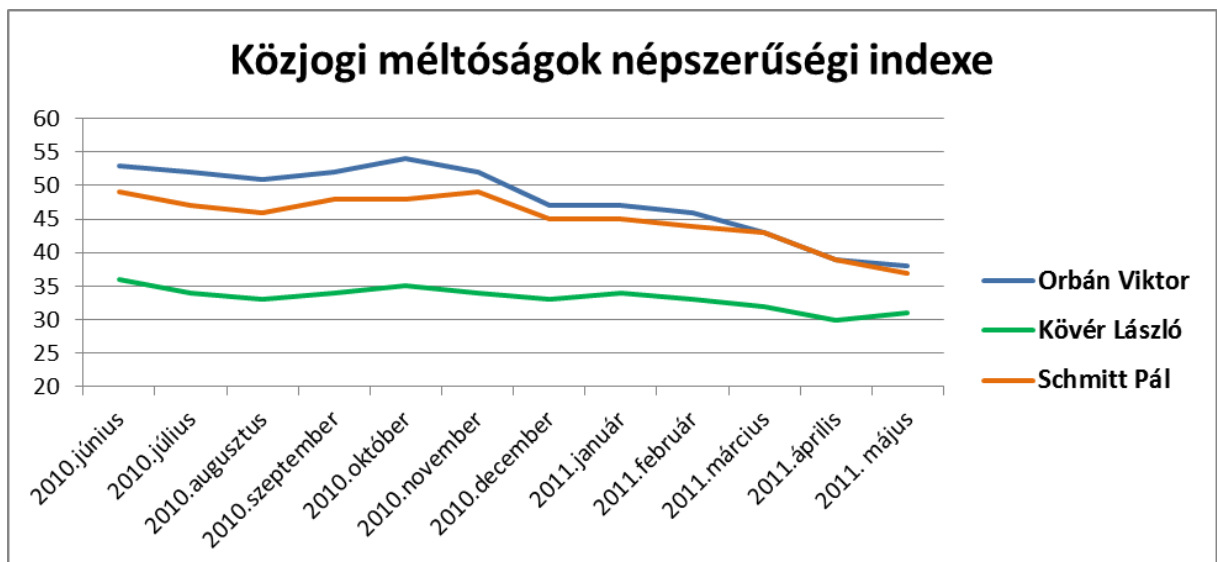
A szerző a Policy Solutions politikai elemzője

1. A közjogi méltóságok népszerűsége

Magyarország öt legfontosabb közjogi méltósága – a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke – közül három egyben politikai szereplő is, az ő népszerűségüket rendszeresen méri a Szonda Ipsos közvélemény-kutató cég egy 0 és 100 pont közötti skálán. Az alábbiakban ezen három közjogi méltóság, azaz Orbán Viktor, Schmitt Pál és Kövér László népszerűségét hasonlítjuk össze elődeik megítélésével. A 2011. májusban publikált eredmények alapján Orbán Viktor népszerűsége 38 pont, Schmitt Pálé 37 pont, Kövér Lászlóé pedig 31. Az elmúlt egy éves ciklus során Orbán 15 pontot, Schmitt 12 pontot, Kövér pedig 5 pontot veszített (lásd I. ábra).

I. ábra

Forrás: Szonda-Ipsos

Egy évvel megválasztása után így Schmitt Pál az elmúlt 15 év legnépszerűtlenebb köztársasági elnöke. Elődjei közül Göncz Árpád 70 és 80 közötti pontszámokat kapott, Mádl Ferencnek 60–65 között voltak a mutatói, Sólyom Lászlónak pedig 42 pont volt a mélypontja. 1995 óta folyamatosan egyre alacsonyabb intervallumban mozog az aktuális államfő népszerűsége, ugyanakkor a legkedveltebb három politikus között a köztársasági elnök mindig ott van. Schmitt Pál népszerűségét a Szonda Ipsos már 2003-ban is mérte: akkor ellenzéki politikusként, a Fidesz volt főpolgármester-jelöltjeként (és egyben a kormányzópárt MSZP népszerűségének egyik csúcsán) is 50-55 pontot ért el.

Orbán Viktor miniszterelnök jelentős népszerűség-csökkenése ellenére is a legkedveltebb közjogi méltóság, Kósa Lajos kivételével a teljes magyar politikai mezőny előtt foglal helyet. Orbánhoz hasonlóan utoljára Medgyessy Péternek sikerült miniszterelnökként tartósan az aktuális köztársasági elnök elé kerülnie a népszerűségi listán.

Orbán 15 pontos népszerűségvesztése nem kirívó az elmúlt 15 év politikatörténetében: az előző, 1998 és 2002 közötti ciklusában a miniszterelnök összesen 31 pontos zuhanást szenvedett el. Ráadásul Orbán 2011 tavaszán így is 17 ponttal népszerűbb elődjénél, Gyurcsány Ferencnél és 9 ponttal kedveltebb Bajnai Gordonnál. Intő jel lehet azonban a miniszterelnök számára, hogy politikai pályafutása során nem volt a mostaninál rosszabb a megítélése a társadalom körében.

Kövér László, aki Schmitt Pált váltotta a házelnöki poszton, 31 pontjával ugyancsak a házelnöki tisztség történetének legnépszerűtlenebb politikusa. A szocialista Szili Katalin mélypontja 37 pont, a fideszes Áder Jánosé pedig 40 pont volt az országgyűlés elnökeként. Kövér László relatíve alacsony kedveltsége azonban – ellentétben a többi fideszes politikuséval – nem új jelenség. Kövér az elmúlt évek során – lényegében a 2002-es „köteles beszéd” óta - a 30 pont körüli tartományban mozgott.

2. ábra

Köztársasági elnök	Népszerűségi index	Miniszterelnök	Népszerűségi index
 1995 - 2000	70-80 pont	 1998 - 2002	41-72 pont
 2000 - 2005	60-65 pont	 2002 - 2004	49-65 pont
 2005 - 2010	42-52 pont	 2004 - 2009	24-53 pont
 2010 - 2011	37-49 pont	 2009 - 2010	25-30 pont
		 2010 - 2011	38-53 pont

Az ország vezetőinek relatív népszerűtlensége egy évtizedes amortizáció eredménye, melyhez a mindenkori kormányok kudarcai, valamint az állandósuló és az egyre kifinomultabb negatív kampányok egyaránt hozzá tették a maguk részét. A jelenség nem csak Magyarországra jellemző, a politikai elitet illetően egész Európában kiábrándultság tapasztalható. Az Európai Unió 27 tagországában átlagban a lakosság mindössze 28 százaléka bízik saját kormányában, 31 százaléka a saját parlamentjében és 15 százaléka a politikai pártokban.¹

¹ Forrás: Eurobarometer 74, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb74/eb74_publ_en.pdf

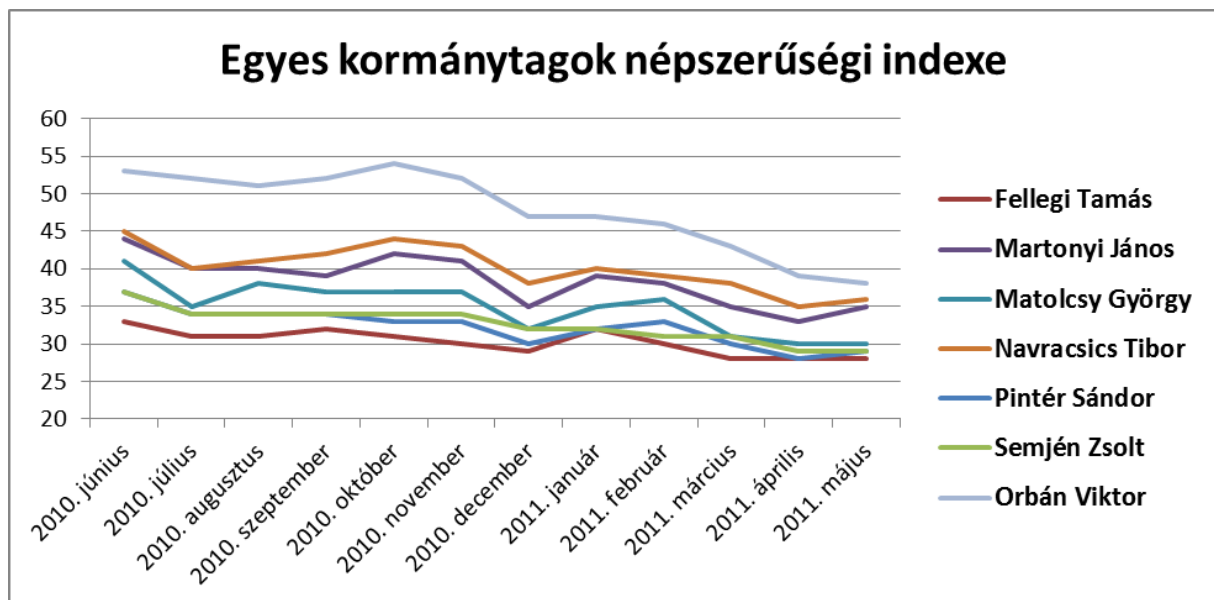

2. A kormánytagok és az ellenzéki vezetők népszerűsége

Az egyes kormánytagok népszerűségi indexe kivétel nélkül csökkent az elmúlt egy évben, a legnagyobb mértékben Orbán Viktoré. Azaz nem volt teljesen sikeres a miniszterelnök azon stratégiája, hogy a népszerűtlen intézkedések (például Széll Kálmán terv, médiatörvény) kizárólag a miniszterein csapódjanak le. Orbán népszerűsége azonban így is 2 ponttal megelőzi legnépszerűbb minisztere kedveltségét.

Az Orbán-kormány megalakulása után, 2010 júniusában a miniszterek közül Navracsics Tibor megítélése volt a legjobb (45 pont) és ez továbbra is változatlan (36 pont). Fellegi Tamás indított a legrosszabbul (33 pont), és továbbra is ő a legnépszerűtlenebb (28 pont), bár Pintér Sándor (29 pont), Semjén Zsolt (29 pont) és Matolcsy György (30 pont) is hasonló kedveltségi szinttel rendelkezik.

3. ábra

Forrás: Szonda-Ipsos

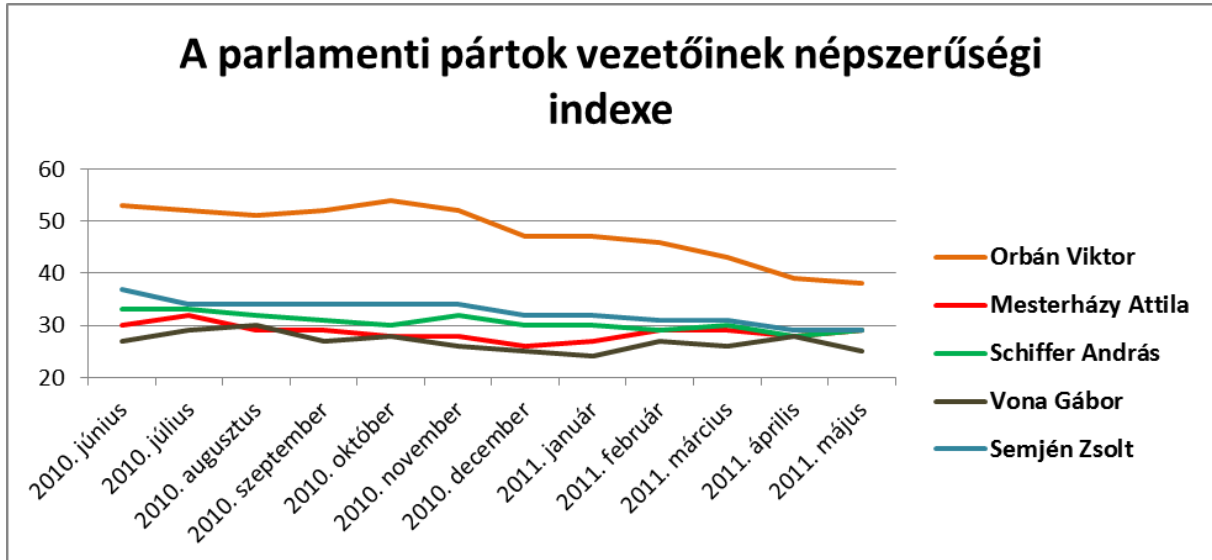
Annak ellenére, hogy a Fidesz és az ellenzéki pártok népszerűsége között a biztos választók körében 30-40 százalékpontnyi különbség van, az ellenzéki vezetők népszerűsége megegyezik a kormány kevésbé népszerű tagjainak népszerűségével. Tehát a relatíve népszerű Fidesszel szemben egy népszerűtlen kormány áll, a szavazók megkülönböztetik a Fidesz teljesítményét és brandjét a kormányétól.

Az ellenzéki politikusok közül Mesterházy Attila (29 pont) se nem nyert, se nem veszített az elmúlt évben, lényegében végig a 30 pontot közelítette meg kedveltsége. 33 pontról csökkent le 29 pontra az LMP-s Schiffer András népszerűsége, és 25 pont körül mozgott Vona Gábor kedveltsége. A KDNP-s Semjén Zsolt 29 pontjával nagyságrendileg ugyanannyira kedvelt,

mint a parlamenti patkó másik oldalán ülő pártelnöktársai. Összességében tehát a jobbkios politikos a legnépszerűtlenebb pártvezető a parlamentben.

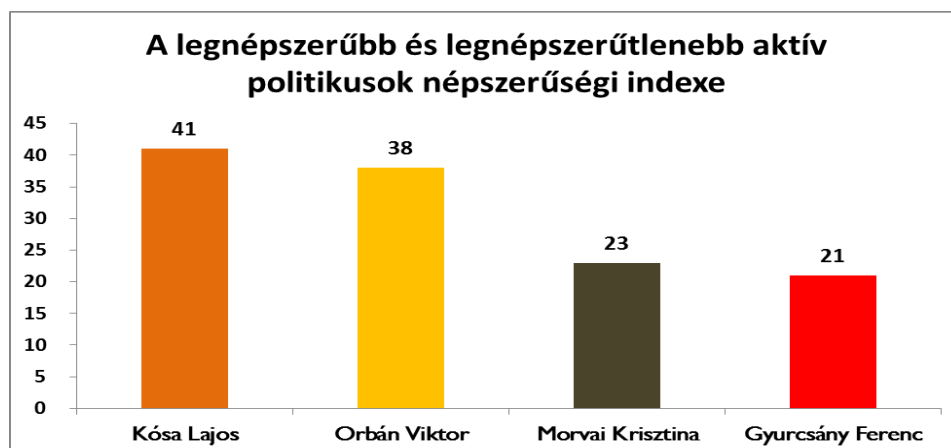
4. ábra

Forrás: Szonda-Ipsos

Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök 2009-es lemondása óta 21 pont körüli népszerűségi indexszel rendelkezik, így a vizsgált aktív politikusok közül ő a legnépszerűtlenebb az országban. Sokatmondó adat ugyanakkor, hogy hazánk legnépszerűbb politikusainak (Kósa Lajos és Orbán Viktor) és legnépszerűtlenebb politikusainak (Morvai Krisztina és Gyurcsány Ferenc) kedveltsége között mindössze 20 pont a különbség. A politikai elitet tehát en bloc ítélik meg kedvezőtlenül a szavazók, melyen a tavaly berobbant két párt, a Jobbkios és az LMP sem tudott változtatni, azokat is a politikai elit, az establishment részének tekintik a választók. Ezt plasztikus módon mutatja Schiffer András a politikában 13 éve szereplő Pintér Sándoréval azonos kedveltsége, valamint Morvai Krisztina és Vona Gábor Gyurcsány Ferencéhez mérhető megítélése.

5. ábra

Forrás: Szonda-Ipsos